

urealisabel, hvad der er Grund til at fastholde af Hensyn til Fremtiden. Hvad man kan fastslaa, er, at Tiden umiddelbart efter Valget ikke viste sig gunstig, ja, viste sig saa ugunstig, at Spørgsmaalet end ikke blev gennemdrøftet.

Derefter er altsaa det nuværende Ministerium dannet som et Ministerium, udelukkende bygget paa Venstrepartiet og uden Tilsagn om Støtte fra nogen anden Side, hvad saavel den højtærede Statsminister i sin Programtale som den ærede Ordfører for Venstre i Gaar i sin Tale udtrykkeligt og klart har fremhævet. Man har dvælet ved, om et Ministerium af denne Art vil være svagt eller stærkt. Hvorvidt det vil være saa stærkt, som dets Chef i alt Fald til en Begyndelse har ment at det var, eller saa svagt, som andre har ment at det var, hvorvidt det vil være saa kortvarigt, som det ærede Medlem Hr. Stauning i den første Del af sin Tale i Gaar spaaede, eller saa langvarigt, som han i den anden Del af sin Tale spaaede, alt dette kan kun Fremtiden afgøre. Det vil bero først og fremmest paa Ministeriet.

Det er nu ikke rigtigt, at et saadant Ministerium, udgaaet af et enkelt Parti, der er i Mindretal i dette høje Ting, er en absolut parlamentarisk Nydannelse. I Tiden 1908—13 var der her i Landet 4 Regeringer, som intet forud fastslaaet Flertal havde.

Det er heller ikke rigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg sagde, at det var Forholdstalsvalgmaaden, der har fremkaldt Partisplittelsen. Det ærede Medlem Hr. Pürschel har sagt noget herom. Jeg kan yderligere tilføje, at alle de 4 Hovedpartier her i Rigsdagen bestod, før Forholdstalsvalgmaaden gennemførtes. Man kunde maaske snarere sige, at Forholdstalsvalgmaaden til en vis Grad har konsolideret Partidannelsen.

Ministeriet er altsaa udgaaet af et Parti, der har knap 30 pCt. af Vælgerne og lidt over 30 pCt. af Folketingsmændene for sig. Dette betyder, at Ministeriets Eksistensberettigelse og Eksistensmulighed beror paa dets Evne til at samarbejde med andre Partier, og da Tilstandene i Landet er af omfattende alvorlig Karakter, angribende alle Erhverv og i Virkeligheden alle Samfundsborgere, som

er repræsenteret paa forskellig Vis herinde i Rigsdagen af forskellige Partier, vil det i Virkeligheden sige, at Ministeriets Eksistensberettigelse og Eksistensmulighed beror paa dets Evne til Samarbejde med alle Partier.

Hvad Ministeriet har søgt om, før det dannedes, var en Erklæring om, at Regeringsdannelsen ikke vilde finde en politisk Modstand, der kunde tænkes at bringe Regeringen til Ophør, inden den endnu havde begyndt at udfolde sin Politik. Hertil er der nu fra alle Sider givet et Svar, der er Udtryk for en afventende Holdning, og som berettiger mig til at sige, at Regeringens Adkomst til at forsøge paa at regere fra alle Sider er ubestridt. To af Partierne blev spurgt, forinden Regeringen dannedes. Naar det tredie Parti, Socialdemokratiet, ikke blev spurgt udtrykkeligt, var Grunden formentlig den, som jeg tidligere har nævnt, at dets Formand overfor Kongen havde udtalt, at Regeringen burde overlades til Venstre, hvilket nødvendigvis maatte udelukke, at Partiet vilde møde en ny Regering af denne Art med en Dagsorden, hvis Vedtagelse vilde nødvendiggøre dens Tilbagetrædelse.

Det ærede Medlem Hr. Staunings Udtalelser i Gaar fastslaar nu ogsaa Rigtigheden af denne Formodning, idet det ærede Medlem har sagt, at Spørgsmaalet om Arbejdsro eller Ikke-Arbejdsro for Regeringen vil bero paa de Forslag, den fremsætter, og tilføjet, at disse altid vil finde en saglig Behandling ogsaa fra det socialdemokratiske Partis Side, og at Partiet, naar de fremsættes, vil vise, om de er med eller mod dem; anderledes kan jo Partierne ikke stille sig. At Rigsdagen maa forlange, at Ministeriet snarest muligt fremsætter de afgørende Forslag, er naturligt, men den rimelige Frist, som de har begæret, vil neppe nogen endnu sige er overskredet, navnlig ikke naar Hensyn tages til de Forhold, der er fremkommet ved den forrige Regerings Opløsning af Rigsdagen.

En Tilbagevendende til disse Forhold eller til Striden ved Valget vil i øvrigt efter min Mening kun kunne tjene til een Ting: til yderligere at skærpe Forholdet mellem Partierne, der altid ved Valget